
Vzdělání je terno, je ale třeba trefit obor

Vzdělání je terno, je ale třeba trefit obor

7.4.2011, rubrika: Události, strana: 13, autor: KATEŘINA PERKNEROVÁ

Z výzkumů vyplývá, že čím je člověk vzdělanější, tím má větší šanci získat a udržet si práci. Nejmenší nezaměstnanost je mezi lékaři

Téma Deníku

Praha – Na začátek jedna otázka. Víte, že dnešek je Dnem vzdělanosti? V kalendáři ho jako významný označujeme šest let. Připomíná, že 7. dubna 1348 Karel IV. vydal zakládací listinu první vysoké školy ve střední Evropě, pražské univerzity. Co znamená být absolventem této slovné instituce v současnosti? Absolventi Univerzity Karlovy (UK) patří k těm, kteří nejspíše hledají práci a jsou mezi vysokoškoláky nadprůměrně ohodnocováni. Na druhou stranu se podle světového žebříčku úspěšnosti QS World University Rankings UK řadí až na 267. místo, přičemž v první desítku jsou jen britské a americké univerzity. „Tyto žebříčky přeceňují publikační úspěšnost v přírodovědných a biomedicínských oborech, navíc v anglosaském světě. Hlavně ale prvních 50 škol má roční rozpočet 20–22 miliard korun, tedy částku, která je v ČR určena všem vysokým školám. Třeba Oxford má čtyřikrát méně studentů a čtyřikrát větší rozpočet než UK, která má osm miliard na rok,“ vysvětluje Stanislav Štech, prorektor UK. Sám patří mezi pedagogy, kteří jsou pro co největší vzdělanostní základnu ve společnosti. „Lepší je mít bakaláře než nic,“ říká Štech.

Přibývá vzdělaných

Z daného pohledu přinesl Eurostat pozitivní data. Mezi zaměstnanými lidmi ve věku 25–29 bylo loni na podzim v Česku pouze 4,2 procenta osob se základním vzděláním. V zemích EU je to 14,4 procenta. Dobrá zpráva je to hlavně proto, že platí přímá úměra mezi dosaženým vzděláním a možnostmi uplatnění. Tímto tématem se dlouhodobě zabývá výzkumný tým Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty UK. „Ve vztahu vzdělávání a trhu práce už nemůžeme myslet v tradičním rozměru vysokoškolského vzdělávání, ale v mnohem různorodějším prostředí terciárního vzdělávání. A to nejsou jen pětileté vysokoškolské programy. Jedná se i o programy kratší, tří- až čtyřleté bakalářské nebo dvou- až tříleté programy vyšších odborných škol, nebo i ještě kratší programy, jedno a dvouleté,“ upozorňuje Radim Ryška ze střediska.

Vedou studenti VŠE

Národní ústav odborného vzdělávání (NÚOV) nedávno zveřejnil, že mladí lidé chtějí mít hlavně co nejširší všeobecný základ. „Podíl žáků vstupujících do gymnázií poprvé překročil dvacetiprocentní hranici, když se již pět let pohyboval těsně pod ní. Největší je v Jihomoravském, Zlínském a Olomouckém kraji (nad 21 %), nejmenší naopak v krajích Ústeckém a Karlovarském (pod 16 %),“ uvedla mluvčí NÚOV Zoja Franklová. Přesto největší procento žáků (36,3 %) bylo v roce 2010 přijato do maturitních oborů středních odborných škol bez odborného výcviku. Z této kategorie si nejvíce žáků zvolilo obory ekonomické (20 %). Nárůst vykazují zdravotnické a informatické obory.

Tuto křivku v podstatě kopírují i výsledky studie Střediska vzdělávací politiky REFLEX 2010. Podle ní jsou totiž zdaleka neúspěšnější absolventi pražské Vysoké školy ekonomické, kteří si v průměru vydělají po čtyřech až pěti letech praxe 51 744 korun. Výzkumníci ovšem upozorňují, že s poklesem exkluzivity vysokoškolského vzdělání se sníží i počet nabízených míst. Zatímco v roce 2000 bylo v české populaci podle statistických dat 11 procent vysokoškoláků, letos je to 16 a v roce 2020 to má být už 25 procent. Sami studenti, jak zjistil průzkum na letošním veletrhu Gaudeamus, míní, že nejspokladnějším oborem jsou ekonomické (35,8 %), technické (29 %) a přírodní (18,2 %) vědy. Při výběru povolání je nejvíce ovlivňují rodiče (43 %).